

UCHWAŁA NR 18/2020

**Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin i Powiatów
Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku
z dnia 15 grudnia 2020 r.**

w sprawie: uchwalenia ramowego planu działalności Związku na rok 2021

Działając na podstawie § 17 ust. 1 pkt b) Statutu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku,

**Zgromadzenie Ogólne Związku
uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się ramowy plan działalności Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku na 2021 rok, którego treść stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Związku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Sekretarz:

(-) Adam Wawoczny

*Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku*

(-) Mieczysław Kieca

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 18/2020 Zgromadzenia Ogólnego
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku
z dnia 15 grudnia 2020 r.

**RAMOWY PLAN DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW SUBREGIONU ZACHODNIEGO WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO Z SIEDZIBĄ W RYBNIKU NA 2021 ROK**

Związek w 2021 roku zamierza realizować zadania z niżej wymienionych obszarów działań:

- I. Wdrażanie instrumentu terytorialnego w ramach RPO WSL 2014-2020.**
- II. Komunikacja w Subregionie Zachodnim.**
- III. Działania na rzecz ograniczania niskiej emisji i gospodarki odpadami w Subregionie Zachodnim.**
- IV. Oświata w Subregionie Zachodnim.**
- V. Promocja turystyczna.**
- VI. Działania lobbystyczne.**
- VII. Rozwój usług szkoleniowych dla JST i Związku.**
- VIII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.**
- IX. Informacja, komunikacja - serwis internetowy.**
- X. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach dofinansowanych przez Unię Europejską, Budżet Państwa i Samorząd Województwa.**

Ad. I. Wdrażanie instrumentu terytorialnego w ramach RPO WSL 2014-2020.

Rok 2021 to jeden z ostatnich lat faktycznej realizacji działań związanych z wdrażaniem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Zachodniego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Wskazany rok działalności jest okresem podsumowań i monitoringu realizacji wskaźników finansowych i rzeczowych określonych w podpisanym z Instytucją Zarządzającą RPO WSL 2014-2020 Porozumieniu w sprawie powierzenia zadań z zakresu realizacji instrumentu Regionalne Inwestycje Terytorialne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020.

Do zadań Związku w ramach RIT będzie należało m.in.:

- 1) udział przedstawiciela IP RIT w pracach Komitetu Monitorującego RPO WSL,
- 2) realizacja zadań związanych z wyborem projektów do dofinansowania w ramach RPO WSL,
- 3) realizacja celów RPO WSL mierzonych poziomem osiągnięcia wskaźników postępu rzeczowego oraz finansowego, w szczególności z uwzględnieniem wskaźników do oceny ram wykonania, na zasadach i w terminie ustalonym przez IZ RPO WSL,
- 4) monitorowanie postępów w realizacji Działań/Poddziałań, zgodnie z wytycznymi IZ RPO WSL, w szczególności wskaźników postępu rzeczowego oraz finansowego określonych w Porozumieniu,
- 5) przygotowywanie i przedstawianie IZ RPO WSL sprawozdań z realizacji zadań powierzonych w Porozumieniu w ramach Działań/Poddziałań, zgodnie z wytycznymi i w terminie określonym przez IZ RPO WSL,
- 6) współpraca z IZ RPO WSL przy realizacji badań ewaluacyjnych, analiz, ekspertyz prowadzonych i/lub zleczanych przez instytucje zarządzające programami operacyjnymi, ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego, Komisję Europejską,
- 7) utrzymanie kryteriów desygnacji,
- 8) poddanie się kontrolom i audytom,
- 9) udział w opracowywaniu i aktualizacji Opisu Funkcji i Procedur RPO WSL na zasadach i w terminach określonych przez IZ RPO WSL,
- 10) opracowanie i bieżąca aktualizacja Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 – Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku

zgodnie z wskazaniem IZ RPO WSL dla IP RPO WSL, podlegająca każdorazowo pisemnemu zatwierdzeniu IZ RPO WSL,

- 11) przechowywanie i archiwizowanie wszystkich dokumentów zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 12) przygotowywanie i realizacja, w tym rozliczanie, składanie wniosków o płatność - Planów Działań Pomocy Technicznej oraz innych dokumentów związanych z otrzymywaniem środków Pomocy Technicznej w ramach RPO WSL,
- 13) obsługa wskazanych systemów informatycznych, w szczególności LSI 2014, w zakresie realizowanych zadań,
- 14) realizacja działań i obowiązków informacyjno-promocyjnych,
- 15) przygotowanie i utrzymanie zdolności administracyjnej i technicznej do realizacji powierzonych zadań określonych w Porozumieniu ws. realizacji RIT, w tym zapewnienie odpowiedniego zatrudnienia, podnoszenia kwalifikacji pracowników, zapewnienia warunków technicznych i lokalowych do realizacji Porozumienia,
- 16) przekazywanie do IZ RPO WSL na jej prośbę wszelkich materiałów, opracowań, wyjaśnień oraz informacji niezbędnych do prawidłowej realizacji RPO WSL w zakresie zadań określonych w Porozumieniu ws. realizacji RIT w ramach Działań/Poddziałań.
- 17) współpraca z IZ RPO WSL w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych.

Zespół RIT Związku w dalszym ciągu będzie odpowiadał za realizację zadań dot. wyboru projektów do dofinansowania tj. ocenę pod kątem zgodności ze Strategią RIT Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dotyczy to w szczególności naborów, które zakończyły się w II połowie 2020 roku. Na 2021 rok nie planuje się ogłaszania naborów w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych. Pod względem monitoringu finansowego IP RIT będzie skupiać swe działania na wydatkowaniu maksymalnej puli środków RIT, tj. w przypadku dostępności środków w ramach wygenerowanych oszczędności oraz wysokiego kursu euro, będą podejmowane decyzje realokacji środków na projekty, które mogą zapewnić najlepsze efekty dla Programu (zwiększenie obecnych dofinansowań).

Działania Związku przy wdrażaniu instrumentu terytorialnego w ramach RPO WSL 2014 – 2020 są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu pn. „Plan Działań na rok 2021 w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna Działania 13.1 Pomoc Techniczna – SZ”.

Ponadto w 2021 roku Związek będzie realizował działania związane z przygotowaniem Subregionu Zachodniego do kolejnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, a w szczególności do kontynuacji ścieżki instrumentów terytorialnych. Zasadniczy wysiłek będzie stanowiło opracowanie dokumentów programowych tj. RPO WSL 2021-2027. Prace te będą toczyły się w ramach Zespołu ds. opracowania projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, który powołano w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego, a w składzie którego zasiada dwóch przedstawicieli Związku. W ciągu roku sprawozdawczego będą sporządzane notatki czy protokoły ze spotkań, które następnie będą przekazywane do wiadomości Członkom Związku. Ponadto planuje się przesyłanie wszelkich dokumentów programowych, które zostaną wypracowane w toku spotkań i posiedzeń, przed ich ostatecznym zatwierdzeniem, do konsultacji z Członkami Związku. Tym samym Członkowie Związku Subregionu Zachodniego uzyskują realny wpływ na kształt oraz bezpośrednią informację na temat programu regionalnego na lata 2021-2027.

W ramach Zespołu Regionalnego dla inicjatywy regionów górniczych w województwie śląskim zakłada się dalszy udział w opracowaniu dokumentów wdrożeniowych dotyczących Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, którego celem jest umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. W 2021 roku będą kontynuowane działania zmierzające do przyjęcia wojewódzkiego Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji. Biuro Związku będzie prowadziło prace związane z: diagnozą obszarów pogórnich na terenie Subregionu Zachodniego; działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi na rzecz inicjowania projektów w zakresie społecznej, gospodarczej i ekologicznej transformacji obszarów pogórnich oraz współpracę z JST wskazanymi jako regiony wymagające transformacji pogórnich.

Nadto zakłada się intensyfikację prac zmierzających do opracowania Planu Działań ZIT na kolejną perspektywę finansową. Zgodnie z projektem ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027 dokument powinien określać w szczególności:

- a) syntezę diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych;

- b) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego;
- c) listę projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
- d) źródła jego finansowania;
- e) warunki i procedury obowiązujące w realizacji planu działań ZIT;
- f) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych.

Powyższe będzie wymagało wzmożonych działań wszystkich Członków Związków, a w szczególności funkcjonującej od 2012 roku Grupy roboczej ds. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (po przyjęciu rozporządzeń unijnych i umowy partnerstwa, które ustandaryzują przyjętą terminologię i nazewnictwo w nowej perspektywie unijnej planuje się zmianę nazwy przedmiotowej grupy). Wskazana Grupa stanowi ciało doradczo – konsultacyjne na poziomie pracowników merytorycznych. Grupa robocza podlega bezpośrednio Zarządowi Związku i składa mu sprawozdania ze swojej działalności. Do jej zadań należy m.in. konsultowanie i opiniowanie projektów i dokumentów programowych.

Ad. II. Komunikacja w Subregionie Zachodnim.

Rok 2021 będzie czasem dalszych prac powołanej przez Zarządu Związku Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku Grupy roboczej ds. transportu zbiorowego na terenie Subregionu Zachodniego. Kontynuowane będą zadania dotyczące zintegrowanego systemu komunikacji pasażerskiej tj. integracji biletowej, taryfowej oraz operacyjnej przewoźników. W roku 2021 istotna będzie dyskusja nad zintegrowanymi projektami w przyszłej unijnej perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Planowane są spotkania członków Grupy roboczej ds. transportu zbiorowego z Prezesem Kolei Śląskich, przedstawicielami Zarządu Województwa oraz wydziałem merytorycznym UM WSL w sprawie funkcjonowania kolei w regionie.

Dodatkowo Związek będzie monitorować i uczestniczyć w rozpoczętych w 2020 roku konsultacjach związanych z przebiegiem projektowanej, przez Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o., linii kolejowej na odcinku Katowice – Jastrzębie-Zdrój – granica RP – Ostrawa, jak również połączenia wodnego Dunaj-Odra-Łaba w ramach Odrzańskiej Drogi Wodnej na odcinku Kędzierzyn-Koźle - Chałupki oraz połączenia wodnego Odra-Wiśła poprzez budowę Kanału Śląskiego.

W ramach zadań dotyczących komunikacji w Subregionie Zachodnim, funkcjonuje Grupa robocza ds. rozwoju infrastruktury i komunikacji ekologicznej. Jej celem jest podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia celów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz unijnych celów polityki zrównoważonej mobilności oraz przedstawiania wniosków z tych prac Zarządowi Związku. Do zadań Grupy roboczej należą: przygotowanie planu ścieżek rowerowych Subregionu Zachodniego, w tym analiza możliwości integracji istniejących, oraz planowanych do realizacji w celu uspołnienia sieci; monitorowanie ścieżek istniejących; sformalizowanie sposobu przekazywania uwag cyklistów o trasach rowerowych; działania zmierzające do ujednoczenia systemów wypożyczania rowerów miejskich oraz monitoring ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych i sposobu jej wdrażania w samorządach. W 2021 roku najważniejszym zadaniem Grupy będzie dyskusja nad kompleksowymi projektami możliwymi do realizacji w ramach kolejnej perspektywy finansowej.

Ad. III. Działania na rzecz ograniczania niskiej emisji i gospodarki odpadami w Subregionie Zachodnim.

W kolejnym roku planuje się dalsze prace nad rozwiązaniem jednego z najważniejszych problemów Subregionu Zachodniego, jakim jest zły stan powietrza. Kontynuowane będą spotkania i konsultacje na forum powołanej przez Zarząd Związku Grupy roboczej ds. ograniczania niskiej emisji na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego. Praca będzie kontynuowana w oparciu o dokumenty generowane przez samorzady, w tym samorząd województwa, który w 2017 r. podjął uchwałę antysmogową dla województwa śląskiego, która wskazuje rodzaj urządzeń grzewczych dopuszczonych do stosowania oraz podaje zakazy stosowania niektórych paliw. W związku z tym, że w §8 uchwały antysmogowej wskazano datę 31.12.2021 jako pierwszy termin, w którym należy dokonać wymiany źródła ciepła na instalację spełniającą wymogi uchwały, prace grupy będą również skupiały się na tym zagadnieniu. Prace Grupy roboczej skupią się również na powstającej Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, która ma zostać stworzona w 2021 roku. Dodatkowo w ramach prac grupy konsultowane będą dokumenty, które regulują zakres działalności gmin i powiatów

w zakresie ochrony powietrza (Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego, ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów). Prace grupy roboczej będą polegały na aktywnym włączeniu się w konsultowanie dokumentów na szczeblu wojewódzkim, jak i krajowym (ustawy, rozporządzenia).

W ramach zadań związanych z gospodarką odpadami w Subregionie Zachodnim, w roku 2021 kontynuowana będzie działalność powołanej w 2018 roku Grupy roboczej ds. gospodarowania odpadami na terenie Subregionu Zachodniego. Celem Grupy będzie prowadzenie działań związanych z analizą i monitorowaniem systemu gospodarki odpadami w gminach na terenie Subregionu Zachodniego, a także określenie ewentualnych możliwości podjęcia działań mających na celu ujednoczenie zasad gospodarowania odpadami oraz możliwości wdrażania elementów gospodarki obiegu zamkniętego. Wnioski z tych prac będą przedstawiane Zarządowi Związku Subregionu Zachodniego.

Ad. IV. Oświata w Subregionie Zachodnim

W kolejnym roku będzie kontynuować swoją działalność również powołana przez Zarząd Związku w 2015 r., Grupa robocza ds. oświaty na terenie Subregionu Zachodniego. Grupa będzie stanowić swego rodzaju forum konsultacyjne, gdzie przedstawiciele Członków Związku będą mogli ocenić stan oświaty w swoich samorządach, przedstawić problemy w funkcjonowaniu systemu, które następnie mogą zostać przekazane Zarządowi Związku w celu podjęcia odpowiednich stanowisk. Celem Grupy będzie dokonywanie monitoringu i analizy kosztów funkcjonowania oświaty z uwzględnieniem zadań poszczególnych JST Subregionu Zachodniego, oraz opracowywanie stanowisk Zarządu Związku dotyczących spraw bieżących w zakresie oświaty, w szczególności związanych z wdrażanymi zmianami przez MEN.

Ad. V. Promocja turystyczna.

W ramach tego zadania, Związek zamierza kontynuować współpracę ze Śląską Organizacją Turystyczną (dalej ŚOT) przy organizacji stoiska promocyjnego województwa śląskiego podczas krajowych i zagranicznych targów turystycznych (ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną w kraju i na świecie wywołaną przez koronawirusa SARS-CoV-2 w chwili obecnej trudno jednoznacznie przewidzieć czy targi turystyczne w 2021 roku będą się odbywały). Udział Związku

będzie finansowany ze środków własnych. Miejsca, w których odbędzie się promocja Krainy Górnej Odry będzie uzależniona od bieżącej sytuacji, planuje się promocję turystyczną na rynku polskim i czeskim. We współpracy z ŚOT utrzymywany będzie nowy serwis subregionu - www.krainagornejodry.travel. Ponadto współpraca z ŚOT będzie się odbywała również w ramach Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej.

W miarę pojawiających się możliwości w roku 2021 planuje się również uczestnictwo w imprezach organizowanych przez samorządy Związku o zasięgu co najmniej powiatowym w celu promowania oferty turystycznej regionu.

Dodatkowo w dniach 25-27 czerwca 2021 r. planuje się zorganizować I Festiwal Górnej Odry – święto nowopowstałej marki, które ma się odbywać zgodnie z opracowaną do niego koncepcją wydarzenia. Środki finansowe na organizację wydarzenia Biuro Związku wraz z zainteresowanymi współorganizacją wydarzenia samorządami mają pozyskiwać w ramach konkursu ogłoszonego na wydarzenie przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Nadto planuje się działania skierowane na pozyskanie dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na drugi cykl Dni Otwartych w Krainie Górnej Odry, który w 2020 roku spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem. Na bieżąco będą również uwzględniane możliwości aplikowania o środki udostępniane przez UM WSL na rozwój i promocję marki turystycznej Kraina Górnej Odry.

Pracownicy ds. promocji turystycznej marki Kraina Górnej Odry będą również odpowiedzialni za koordynację udostępniania logo marki w oparciu o stosowny regulamin. Planuje się również wykupienie patentu na nazwę i znak.

Związek planuje uaktualniać, opracowywać i publikować promocyjne materiały drukowane w postaci map, przewodników turystycznych dot. Krainy Górnej Odry. Działania promocyjne będą również prowadzone na szeroką skalę w Internecie poprzez zarządzanie podserwisem krainagornejodry.travel oraz profilami marki w mediach społecznościowych (Facebook, YouTube, Instagram).

W 2021 roku Związek zamierza kontynuować promocję walorów turystycznych obszaru Krainy Górnej Odry na rynku czeskim. W związku z powyższym, podtrzymywana będzie współpraca turystyczno-

promocyjna nawiązana w 2019 roku z Konsulatem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie, z destynacją turystyczną Střední Morava z Olomuńca oraz destynacją turystyczną Moravian-Silesian Tourism z Ostrawy. Biuro Związku będzie kontynuowało współpracę w ramach polsko-czeskiego projektu unijnego pn. „Śląsko-morawskie pogranicze”, w którym Partnerem Wiodącym jest Moravian-Silesia Tourism z Ostrawy a partnerami po polskiej stronie są Euroregion Beskidy i Euroregion Śląsk Cieszyński. Dodatkowo Związek we współpracy z Moravian-Silesian Tourism planują ponownie aplikować o środki unijne na realizację wspólnych projektów turystyczno-promocyjnych w ramach Funduszu Mikroprojektów 2014-2020 programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska w Euroregionie Silesia. Biuro Związku zamierza ukierunkować ofertę turystyczną obszaru Krainy Górnej Odry na rynek czeski poprzez tłumaczenie publikacji, map oraz zawartości strony internetowej na j. czeski, a następnie bezpłatną dystrybucję ich podczas różnych wydarzeń o charakterze turystyczno-promocyjnym w Czechach, jak i w czeskich Punktach Informacji Turystycznej.

Przedmiotowe zagadnienia są stałym punktem prac powołanej w 2017 roku przez Zarząd Związku Grupy roboczej ds. promocji turystycznej Subregionu Zachodniego, która w 2020 roku została przemianowana na Grupę ds. promocji marki turystycznej Kraina Górnej Odry. Celem Grupy jest podejmowanie działań promujących Krainę Górnej Odry jako region atrakcyjny turystycznie. Jednym z zasadniczych działań Biura Związku oraz członków Grupy roboczej w 2021 roku będzie wdrażanie opracowanej na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w 2019 roku Strategii komunikacji marketingowej obszaru Subregionu Zachodniego oraz Koncepcji rozwoju produktów turystycznych obszaru Subregionu Zachodniego. Dodatkowo w ramach grupy będzie opracowywany program I Festiwalu Górnej Odry w oparciu o stworzoną w 2020 r. Koncepcję święta marki turystycznej Kraina Górnej Odry i programy poszczególnych samorządów.

Ad. VI. Działania lobbystyczne

Pod pojęciem działań lobbystycznych rozumieć należy stanowiska organów Związku, opiniowanie projektów aktów prawnych, spotkania osobiste, korespondencję, informacje prasowe i inne instrumenty wywierania wpływu, mające na celu forsowanie wygenerowanych i wytworzonych w obrębie Związku opinii, poglądów itp. oraz ich podawanie do publicznej wiadomości. Podejmowane będą działania, w ramach których tworzone będą opinie Związku w sprawie projektów ustaw i rozporządzeń oraz innych aktów prawnych. Związek udziela ponadto rekomendacji dla

wniosków o dofinansowanie projektów zgłaszanych przez Związek, jego Członków lub podmioty publiczne/prywatne z terenu Subregionu Zachodniego, które mają szczególny wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny regionu. W ramach podejmowanych działań planuje się również lobbing w zakresie uwzględniania zadań inwestycyjnych na terenie Subregionu w planach rządowych lub wojewódzkich. Przewiduje się ponadto udział przedstawicieli Subregionu w gremiach decydenckich (np. w regionalnych komitetach programowych).

Ad. VII. Rozwój usług szkoleniowych dla JST i Związku

W 2021 roku Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku będzie kontynuować zadania dotyczące rozwoju usług szkoleniowych dla JST, ich jednostek organizacyjnych i Związku. Szkolenia zaplanowane na 2021 rok będą się skupiały głównie na zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem administracyjno – prawnym JST. Planuje się przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń przede wszystkim z zakresu: praca pracy, zamówień publicznych, ustawy o prawie geodezyjnym i kartograficznym oraz innych, których potrzeba zaistnieje w ciągu roku. Działania dotyczące podnoszenia wiedzy i kompetencji pracowników samorządowych prowadzone są z uwzględnieniem wyspecjalizowanej kadry, która posiada doświadczenie w realizacji szkoleń dla JST w oparciu o zgłoszone zapotrzebowania na szkolenia.

Ponadto w ramach realizacji działań edukacyjno-szkoleniowych Związek będzie współpracował z Politechniką Śląską w zakresie prowadzenia studiów podyplomowych Master of Business Administration o profilu usługi publiczne. Na mocy podpisanej umowy o współpracy Związek będzie udzielać swojego patronatu merytorycznego dla studiów MBA. Współpraca może obejmować dodatkowo: badania naukowe związane z działalnością partnerów; konferencje, kongresy, debaty i inne spotkania naukowe; różne formy edukacji, w tym szkolenia i warsztaty oraz promocję i upowszechnianie wzajemnych osiągnięć.

Ad. VIII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wykonującymi zadania w zakresie działalności pożytku publicznego stanowi jedną z form realizacji zadań Związku. W roku 2020, zaplanowano dalszą współpracę ze Śląską Organizacją Turystyczną, Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu

Północnego Województwa Śląskiego i Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej oraz innymi organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania i wzmacniania realizacji celów statutowych Związku.

Ad. IX. Informacja, komunikacja – serwis internetowy

Strona internetowa Związku służy do informowania społeczności o bieżącej działalności Związku. Umieszczone są na niej uchwały, protokoły posiedzeń Zarządu Związku i Zgromadzenia Ogólnego, sprawozdania, stanowiska. Na stronie internetowej znajdują się także informacje o poszczególnych projektach realizowanych przez Biuro Związku. W roku 2021 Biuro Związku będzie kontynuować redagowanie nowych treści w serwisie internetowym, a także utrzymywać go w Internecie.

Serwis będzie również służył wymianie informacji między Związkiem, a jego Członkami oraz przedstawianiu najistotniejszych spraw dla samorządów Subregionu Zachodniego. Na stronach internetowych umieszczane są także stanowiska organów stowarzyszenia. Strona internetowa jest jednocześnie platformą do rejestracji uczestników na szkolenia organizowane przez Biuro Związku. Związek utrzymuje i prowadzi serwisy internetowe promujące markę turystyczną południowo – zachodniej części województwa śląskiego.

Na portalu zamieszczane będą również informacje o wdrażaniu przez Związek Strategii RIT oraz realizacji zadań wynikających z Porozumienia ws. realizacji instrumentu Regionalne Informacje Terytorialne. Strona internetowa służy Związkowi jako Instytucji Pośredniczącej Regionalnymi Inwestycjami Terytorialnymi do informowania o uruchamianych naborach wniosków, do poszczególnych poddziałań RIT RPO WSL 2014-2020.

Więszym wydarzeniom z życia Biura Związku, takim jak uzyskanie dofinansowania do własnych projektów unijnych, będą towarzyszyć konferencje prasowe. Zapraszane będą na nie media regionalne i lokalne, w tym miejscowe telewizje, które informują społeczności lokalne o pracach Zarządu Związku na rzecz rozwiązywania problemów samorządów i ich mieszkańców.

Ad. X. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach dofinansowanych przez Unię Europejską, Budżet Państwa i Samorząd Województwa

Związek kontynuować będzie nieodpłatną pomoc doradczą dla swoich członków oraz w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych inicjować lub przyłączać się do projektów korzystających z dofinansowania zewnętrznego.

Ważnym etapem jest utrzymanie trwałości projektów zrealizowanych przez Związek, gdzie wspólnie z partnerami należy zapewnić właściwą realizację wskaźników w okresach określonych w poszczególnych umowach o dofinansowanie projektów. Biuro Związku będzie prowadziło bieżący monitoring ogłaszanych naborów i na bieżąco będzie decydowało o przystąpieniu do naboru, biorąc każdorazowo pod uwagę możliwości wniesienia wkładu własnego oraz potencjału instytucjonalnego.

W 2021 roku Związek zamierza kontynuować zainicjowane w 2020 roku prace nad projektem w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności pn. „Pobudzenie turystycznego sektora gospodarki na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”. Projekt ma na celu wzmocnienie potencjału gospodarczego subregionu poprzez wsparcie sektora turystycznego opartego na dziedzictwie kulturowym i naturalnym. Podjęcie takich działań jest niezbędnym krokiem do zainicjowania zielonych przemian na tym obszarze i dalszego rozwoju budowanej marki turystycznej – Kraina Górnej Odry. Wsparcie sektora turystycznego Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego przełoży się bezpośrednio na wzrost liczby miejsc pracy i dalsze zwiększanie aktywności zawodowej. Przedmiotem projektu jest realizacja zadań wytypowanych na podstawie *Koncepcji rozwoju produktów turystycznych obszaru Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego* oraz potrzeb zgłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład związku. Projekt zakłada cztery zadania główne:

- utworzenie nowych tras kajakowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (przystanie, pomosty, punkty odpoczynku);
- renowacja i adaptacja najciekawszych obiektów zabytkowych z terenu Krainy Górnej Odry (prace remontowe, adaptacyjne i informacyjne);
- rozwój infrastruktury rowerowej i wsparcie zielonych stref aktywności;
- budowa modelowej stacji Ratownictwa WOPR wraz z infrastrukturą szkoleniową dla całego województwa (w tym szkolenia instruktorów i ratowników), zakup sprzętu ratowniczego.

Realizacja projektu wpisuje się w działania związane z likwidacją skutków pandemii poprzez wspieranie gospodarki (m.in. impuls do rozwoju nowej gałęzi gospodarki lokalnej), a jego planowany budżet wynosi ok. 300 mln zł.

Ponadto, w ramach podjętej przez Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku w 2020 roku inicjatywy, planuje się uczestnictwo w projektach związanych z rozwojem szkolnictwa wyższego i branżowego w regionie. Działania będą ukierunkowane na rozwój nowych gałęzi szkolnictwa i przekwalifikowanie pracowników na zawody przyszłości, co stanowić będzie impuls do rozwoju gospodarczego regionu. Związek będzie dążyć do współfinansowania ww. inicjatyw m.in. w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Nadto Związek Subregionu Zachodniego bierze udział w pracach zmierzających do utworzenia Institutu Fraunhofera w Rybniku w ramach sieci Towarzystwa Fraunhofera Wspierania Badań Stosowanych (niem. Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V.). Prace prowadzone są we współpracy z Województwem Śląskim, Politechniką Śląską oraz Miastem Rybnik. Planuje się, że Instytut będzie jednostką naukowo-badawczą w ramach następujących obszarów badawczych:

- lekkich konstrukcji węglowych dedykowanych dla medycyny (telemedycyny);
- odnawialnych źródeł energii - wykorzystanie pokopalnianej infrastruktury (szyby kopalniane) w celu wyprodukowania czystej energii (np. elektrownie szczytowo-pompowe) oraz jej magazynowania;
- technologii wodorowych opartych na zgazowywaniu węgla;
- innowacyjnych przedsiębiorstw 4.0 w celu ułatwienia transformacji MŚP.

Te cztery główne obszary, w ramach których planuje się prowadzenie badań pozwoliłyby na transformację energetyczną województwa śląskiego, a zarazem byłoby zgodne z Regionalnymi Inteligentnymi Specjalizacjami oraz wyróżniałoby Instytut wśród innych tego typu jednostek w ramach sieci Instytutów Fraunhofera.

Projekt "Łączymy z energią" – montaż instalacji OZE dla budynków mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.

Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku w 2019 roku otrzymał dofinansowanie i podpisał umowę o dofinansowanie projektu „łączymy z energią...” w ramach poddziałania 4.1.3. Odnawialne źródła energii – konkurs RPO WSL na lata 2014-2020. Wartość projektu to 21 728 912,50 zł, przy dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 10 273 850,00 zł oraz Budżetu Państwa w kwocie 10 273 850,00 zł. Rzeczowa realizacja projektu rozpoczęła się w lipcu 2019 roku i zakończy się w grudniu 2021 roku. Projekt zakłada montaż instalacji OZE w budynkach mieszkalnych na terenie 10 gmin Subregionu Zachodniego (Godowa, Markłowic, Pszowa, Rydułtów, Wodzisławia Śląskiego, Krzyżanowic, Raciborza, Żor, Jastrzębia-Zdrój i Rybnika), obejmujących ponad 72% populacji Subregionu, gdzie zanieczyszczenie powietrza należy do największych w Polsce. Łącznie, w 1214 obiektach wykonane zostanie 1468 instalacji OZE, obejmujących zarówno produkcję energii cieplnej na potrzeby c.o. i c.w.u., jak i produkcję energii elektrycznej. Projekt realizowany jest w formule grantowej, gdzie dofinansowaniem objęte zostały następujące technologie:

- instalacje fotowoltaiczne,
- pompy ciepła do c.w.u.,
- kotły na pelet z biomasy.

W 2021 roku kontynuowanie będą prace związane z montażem pozostałych instalacji w gospodarstwach domowych grantobiorców, ich odbiory przez wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego inspektora nadzoru oraz rozliczanie przyznanych grantów. Zespół odpowiedzialny za realizację projektu będzie kontynuować również nabór firm instalacyjnych. Dodatkowo planuje się przeprowadzenie kolejnego naboru uzupełniającego do projektu ze względu na zgłoszone przez mieszkańców rezygnacje z udziału w projekcie (a w sytuacjach przewidzianych regulaminem – także wykluczenia). Nabór uzupełniający przeprowadzony w 2020 roku nie pozwolił w kilku gminach na wyczerpanie wszystkich dostępnych miejsc w zakresie montażu instalacji kotłów na pelet oraz pomp ciepła.

Projekt "Gminy z dobrą energią" - wymiana urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.

Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku w 2019 roku otrzymał dofinansowanie i podpisał umowę o dofinansowanie projektu „Gminy z dobrą energią...” w ramach poddziałania 4.3.4. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – konkurs RPO WSL na lata 2014-2020. Wartość projektu to 8 387 729,00 zł, przy dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynoszącym 7 909 800,00 zł. Projekt obejmuje wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła oraz montaż instalacji OZE w budynkach mieszkalnych na terenie 13 gmin Subregionu Zachodniego (Gaszowic, Gorzyc, Jastrzębia-Zdrój, Lubomi, Mszany, Pszowa, Pietrowic Wielkich, Raciborza, Rybnika, Rydułtów, Wodzisławia Śląskiego, Żor i Godowa). W 2020 r. wykonane zostały 183 inwestycje – wymiany kotłów nieekologicznych na kotły gazowe lub peletowe. Ponadto wykonano 112 instalacji fotowoltaicznych. Na koniec 2020 r. szacowany poziom zaawansowania projektu to ok. 55%.

W 2021 r. kontynuowane będą działania w ramach projektu, wymienionych zostanie kolejnych 158 kotłów oraz zamontowanych zostanie 86 instalacji fotowoltaicznych. Zakończenie wszystkich prac montażowych planuje się na koniec września 2021 r. Do końca grudnia 2021 r. planuje się rozliczenie z grantobiorcami i inspektorem nadzoru. Rozliczenie finansowe projektu (złożenie ostatniego wniosku o płatność końcową) również planuje się na grudzień 2021 r.

Działania Projektu realizują bezpośrednio zapisy tzw. "uchwały antysmogowej" tj. uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Uchwała sejmiku nr V/36/1/2017). Łącznie, instalacje objęte projektem pozwolą na ograniczenie emisji PM10 o 8,2 t/rok i obniżą emisję CO2 o ponad 3,5 tys. ton rocznie.

W konsekwencji analizowany projekt realizuje kluczowe cele: RPO, polityki regionalnej i krajowej w zakresie ochrony powietrza - poprawa efektywności energetycznej, ograniczanie emisji zanieczyszczeń i walka z niską emisją, a także wzrost produkcji energii z OZE.

Projekt „Nie truj sąsiada. Modelowa kampania edukacyjno-informacyjna na rzecz ograniczenia niskiej emisji”

Projekt realizowany jest w okresie od 01.09.2019 – 31.03.2021 przy wsparciu środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości społeczeństwa na temat negatywnych skutków niskiej emisji oraz promocja dobrych praktyk w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza atmosferycznego powodowanym przez zjawisko niskiej emisji.

Przeprowadzone w ramach projektu działania zakładają upowszechnienie świadomości problemu zanieczyszczenia powietrza, które powodowane jest przez wprowadzanie złych zachowań wiążących się ze spalaniem szkodliwych materiałów w kotłach domowych i innymi tego typu praktykami. Głównym założeniem projektu jest kompleksowa edukacja społeczeństwa, w ramach zdefiniowanych grup docelowych, poprzez informację oraz promocję dobrych praktyk i zachowań oraz zapewnienie narzędzi umożliwiających racjonalny proces decyzyjny.

Całkowita wartość projektu wynosi 79 410,00 zł, w tym dofinansowanie 54 850,00 zł oraz wkład własny w wysokości 14 840,00 zł. W ramach projektu przewidziana jest we wszystkich gminach Subregionu Zachodniego organizacja konsultacji eksperckich w trybie online dla mieszkańców zainteresowanych wymianą kotła czy montażem instalacji fotowoltaicznej.

Projekt Zintegrowany „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego

W październiku 2020 r. Województwo Śląskie we współpracy ze Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego złożyło w ramach naboru do programu LIFE (podprogram Środowisko) tzw. fiszkę projektową – Concept Note dla projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. W listopadzie 2020 r. Komisja Europejska na podstawie złożonej fiszki zaprosiła Województwo Śląskie do złożenia pełnego wniosku. Wniosek musi zostać złożony do 25.03.2021 r. Informacja o wyniku naboru powinna się pojawić w lipcu 2021 r.

Celem projektu jest przeprowadzenie kompleksowych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie województwa śląskiego, służących wdrożeniu Programu Ochrony Powietrza dla województwa

śląskiego, przyjętego uchwałą nr VI/21/12/2020. Liderem Projektu jest Województwo Śląskie, Związek Subregionu Zachodniego ma status partnera. Wśród pozostałych partnerów są Związki Gmin i Powiatów pozostałych subregionów, Politechnika Śląska i Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla.

W ramach projektu planuje się:

- Specjalistyczne doradztwo energetyczne na poziomie gminy - grupa Gminnych Koordynatorów ds. Energii i Klimatu;
- Utworzenie wojewódzkiego systemu eko-informacji mieszkańca;
- Szkolenia dla samorządów i innych służb;
- Kampanię informacyjno-edukacyjną;
- Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza poprzez infrastrukturę zieloną w wybranych obszarach (jako rozwiązanie modelowe);
- Działania kontrolne - egzekwowanie przede wszystkim zapisów uchwały antysmogowej, realizacja planu działań krótkoterminowych.

Budżet projektu: ok. 17 mln €, w tym ok. 10 mln € dotacji UE, ok. 6 mln€ - środki NFOŚiGW.
W przypadku wybrania wniosku do dofinansowania projekt będzie realizowany w okresie od listopada 2021 r. do grudnia 2026 r.